

BeNatur

www.be-natur.it

better management
of natura 2000 sites

**SOUTH EAST
EUROPE**

Transnational Cooperation Programme

Programme co-funded by the
EUROPEAN UNION

Jointly for our common future

better management of natura 2000 sites

Facing the loss of biodiversity, both in terms of habitat and of species, with potential internationally important consequences is one of the most important and demanding challenges today.

The Habitats and Birds Directives are part of a strong legal basis for the protection of the environment and provide the basic tools for preservation of the Natural Heritage of the European Union.

South-East European countries have different levels of implementation for said Directives and have huge gaps in the management of Natura 2000 sites. BE-NATUR aims at improving the management and organisation of those sites, with particular focus on wet areas, in view of actually implementing

the EU legal framework in this regard, especially through: the definition and implementation of a Joint Transnational Strategy for better management and improvement of the "Natura 2000" network; the definition of Joint Transnational Action Plans for the conservation of the following habitats and species common to partner areas: coastal and halophytic habitats & coastal sand dunes and inland dunes, freshwater habitats & forests, raised bogs and mires and fens, White Stork, Pygmy Cormorant, European Pond Turtle; practical pilot projects for implementation of the Joint Transnational Strategy; communication activities to build awareness on environment protection and promote environmentally sound behavior.

Pierderea biodiversității, atât în termeni de habitat cât și a speciilor, cu consecințe la nivel internațional este una dintre cele mai importante provocări din zilele noastre.

Directivele privind habitatele și păsările sunt parte a unui temei juridic solid pentru protecția a mediului și oferă instrumentele de bază pentru conservarea patrimoniului natural al Uniunii Europene.

Țările din Europa de Sud-Est au niveluri diferite de punere în aplicare a directivelor menționate anterior și au lacune mari în gestionarea siturilor Natura 2000.

BE-NATUR are ca scop îmbunătățirea gestionării și organizării acestor situri, cu accent special pe zonele umede, având în vedere punerea în aplicare a cadrului juridic al UE în această privință, în special prin: definirea și

punerea în aplicare a unei strategii transnaționale comune pentru o mai bună gestionare și îmbunătățire a rețelei "Natura 2000"; definirea unor planuri comune de acțiune transnaționale pentru conservarea habitatelor și speciilor specifice zonelor partenere: habitatelor de coastă și a vegetației specifice, dunelor de nisip de coastă și a celor interioare, habitatelor de apă dulce și pădurilor, mlaștinilor, berzelor albe, cormoranilor pitici, broaștelor de apă dulce europene; proiecte-pilot practice pentru punerea în aplicare a strategiei comune transfrontaliere; activități pentru conștientizarea privind protecția mediului și pentru a promova un comportament ecologic sănătos.

Habitats and Species subject of the Joint Transnational Action Plans
 Habitatare și specii ce fac obiectul planurilor comune transnaționale

Coastal and halophytic habitats & coastal sand dunes and inland dunes
 Habitatare costiere și vegetație halofită
 Dune maritime și interne

Freshwater habitats & forests
 Habitatare de apă dulce și păduri

Raised bogs and mires and fens
 Turbării înalte și joase, mlaștini

White Stork
 Berze albe

Pygmy Cormorant
 Cormorani pitici

European Pond Turtle
 Broaște țestoase de apă dulce

VIETU
 Vienna University
 of Technology

AREC
 Agricultural Research
 and Education Centre

University
 of Klagenfurt

Veneto Region

Province
 of Ravenna

LBDCA
 Lake Balaton
 Development
 Coordination
 Agency

Bosnia and
 Herzegovina

Consortium of
 Management of
 Torre Guaceto

NIMFEA
 Environment and Nature
 Conservation Association

Timis County
 Council

Municipality
 of Cacak

the former
 Yugoslav
 Republic of
 Macedonia

ETANAM
 Development Agency
 for South Epirus

DDNI
 Delta Danube National
 Institute for Research and
 Development

DDBRA
 Danube Delta Biosphere
 Reserve Authority

Strandja Nature Park

Slovakia

Ukraine

Republic
 of Moldova

Austria

Hungary

Romania

Slovenia

Croatia

Italy

Serbia

Montenegro

Bulgaria

Albania

Greece

Nimfea Environment and Nature Conservation Association is an NGO based in Túrkeve, in the northern part of the Hungarian Plain. It has been active for more than a decade in the field of environmental protection and nature conservation.

Within the framework of the BE-NATUR project, the association fulfills the lead partner's job and the role of the coordinator of the white stork species group. In our region, the association carries out regular assessments of the storks.

In spite of the popularity of this species, the white stork population has been significantly diminished; in many Western European countries it has become extinct or with expensive projects a minority of its population could be saved.

The current white stork population in Hungary is only 1/3 of the size it was in 1850.

In Hungary the white stork is specially protected. According to the international database of BirdLife Hungary the bird is in the Europe-wide endangered category (SPEC2). The centre of the spread is Central Europe and one of the biggest stable populations of the stork is in Hungary (approximately 5,000-5,500 pairs,

4% of the world's stock).

In most of western Europe, the stork has become extinct or the population strongly reduced, therefore the protection of this species is a high priority of Hungarian nature protection.

Asociația Nimfea pentru Mediu și Conservarea Naturii este un ONG cu sediul în Túrkeve, în partea de nord a Câmpiei maghiare. Aceasta a fost activă timp de mai mult de un deceniu în domeniul protecției mediului și conservării naturii.

În cadrul proiectului BE-NATUR, asociația își îndeplinește slujba de partener principal și rolul de coordonator al grupului de specii de barză albă. În regiunea noastră, asociația desfășoară evaluări periodice ale berzelor. În ciuda popularității acestei specii, populația de barza albă a fost diminuată semnificativ, în multe țări din Europa de Vest devenind pe cale de dispariție și doar cu proiecte costisitoare, o minoritate din populația acesteia ar putea fi salvată.

Populației actuală de barză albă este în Ungaria de numai 1/3 din cea din 1850. În Ungaria barza albă este protejată special. Conform bazei de date internațională a BirdLife Ungaria pasărea este în categoria de nivel european pe cale de dispariție (SPEC2). Centrul de răspândire este Europa Centrală și una dintre cele mai mari populații stabile de berze este în Ungaria (aproximativ 5.000-5.500 de perechi, 4% din populația mondială).

În cea mai mare parte a Europei de Vest, barza a dispărut sau are o populație foarte redusă, prin urmare, protecția acestei specii este o prioritate importantă de protecție a naturii maghiare.

Strandja Nature Park Directorate concentrates on conservation of the rich biodiversity in the Strandja Mountain region and in the adjacent 10% of Bulgarian Black Sea coast. Of all habitat types present in Strandja, Pontic sand dunes have been assigned the utmost importance in terms of conservation. Situated on the Bulgarian and Romanian Black Sea coast, they are the only such site throughout the European Union. All sites proposed are listed in EEC Directive 92/43. The Transnational Action Plan will channel its efforts toward 2 major habitat groups, namely coastal and halophytic, and coastal sand dunes.

The Nature Park is of European importance for conservation of reptiles. One of the reptile species that requires priority protection in Strandja Nature Park is the European pond terrapin (*Emys orbicularis*), which will be included in the Transnational Action Plan with initiatives coordinated by Strandja NP Directorate. Implementation of said plan will also benefit conservation of some other species in need of priority protection in the Park. Said species, such as the Balkan terrapin (*Mauremys rivulata*) which, throughout Europe, is only found in Bulgaria and Greece, have similar biological features and inhabit the same habitat as *Emys orbicularis*.

Directoratul Parcului Natural Strandja se concentrează pe conservarea biodiversității bogate în zona montană Strandja și în zona adiacentă de 10% din coasta bulgară a Mării Negre. Dintre toate tipurile de habitate prezente în Strandja, Dunelilor de Nisip Pontice le-a fost alocată cea mai mare importanță în termeni de conservare. Situată pe coasta bulgară și română a Mării Negre, este singurul sit de acest gen de pe întreg teritoriul Uniunii Europene. Toate siturile propuse sunt enumerate în Directiva CEE 92/43. Planul de acțiune transnațional își va canaliza eforturile spre două grupe de habitate importante, și anume de coastă și halofite și dunele de nisip de coastă.

Parcul Natural este de importanță europeană pentru conservarea reptilelor. Una dintre speciile de reptile, care necesită o protecție prioritară în Parcul Natural Strandja este broasca țestoasă europeană de apă dulce (*Emys orbicularis*), care va fi inclusă în Planul de acțiune transnațională cu inițiative coordonate de către Direcția Strandja NP. De punerea în aplicare a respectivului plan vor beneficia, de asemenea, și alte specii aflate în nevoie de protecție prioritară. Asemenea specii, cum ar fi broasca țestoasă balcanică de apă dulce (*Mauremys rivulata*), care, de-a lungul Europei, se găsește doar în Bulgaria și Grecia, are caracteristici biologice similare și locuiește în același habitat ca *Emys orbicularis*.

The sustainable development strategy of Timis County, the largest county in southwestern Romania, focuses on protecting natural heritage, habitats and species in the region. The natural habitat of Lake Surduc was included in this action plan in view of managing biodiversity at the site. The Surduc Lake barrier lake situated in the northeastern hills of Timis County supplies fresh water for drinking purposes to the cities Lugoj and Timisoara. Moreover, this wetland attracts several species of birds especially during spring and autumn migrations. Buffer zone bordering lakes: this area presents both a specific nesting habitat of aquatic species, raptors and singing birds, and the intensive anthropogenic influence

of building construction projects for weekend houses. One particularly interesting and important species that can be found in the Lake Surduc area is the white stork, which feeds only in wetlands, areas surrounding lakes, and does not compete for nesting. Its diet especially centres on food of animal origin (tadpoles, frogs, fish, aquatic insects and larvae, snails, snakes). Considering the importance of this species, the TCC will participate in project BE-NATUR by contributing towards the definition of the Joint Transnational Action Plan for the White Stork.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Timiș, cel mai mare din sud-vestul României, se axează pe protejarea patrimoniului natural, a habitatelor și speciilor din regiune. Habitatul natural al lacului Surduc a fost inclus în acest plan de acțiune în vederea gestionării biodiversității. Lacul Surduc, situat pe dealurile de nord-est ale județului Timiș, furnizează apă potabilă pentru orașe ca Lugoj și Timișoara. Mai mult decât atât, această zonă umedă atrage mai multe specii de păsări în special în timpul migrațiilor de primăvară și toamnă. Zona-tampon de lacuri: această zonă prezintă atât un habitat specific de cuiburi de specii acvatice, răpitoare

și păsări cântătoare, cât și o influență antropogenică intensă de a construi case de vacanță. O specie deosebit de interesantă și importantă, ce poate fi găsită în zona lacului Surduc este barza albă, care se hrănește numai în zone umede, suprafețe învecinate de lacuri, și nu concurează pentru cuiburi. Dieta sa alimentară se axează pe produse de origine animală (mormoloci, broaște, pești, insecte acvatice și larve ale acestora, melci, șerpi). Având în vedere importanța acestei specii, CJT va participa la proiectul BE-NATUR, contribuind la definirea unui plan comun de acțiune transnațională pentru barza albă.

Province of Ravenna

Ravenna (IT)

The Province of Ravenna manages a complex of beaches, dunes, rivers and fresh and saltwater wetlands of outstanding naturalistic importance within its coastal and flat areas, included in the Natura 2000 network. The variety of habitats and the biodiversity associated with them are extraordinary and represent a distinctive aspect of the human impact on the Po Valley, partly owing to the presence of Eastern European elements that reach their western distribution limit here. This is the case of the pygmy cormorant (*Phalacrocorax pygmeus*), a priority species pursuant to Directive 09/147/EC, which has its most important Italian

colony in Punte Alberete and will be the subject of a transnational Plan of Action, coordinated by the Province. The coastal habitats are also of considerable relevance and another transnational Plan of Action will be drawn up for them, associating Eastern European species such as the Trachomitum venetum and endangered elements like the Kentish plover (*Charadrius alexandrinus*) and the freshwater habitats stretching along the course of the rivers Lamone and Reno, once known as the Po di Primaro, in which the historical presence of the Adriatic sturgeon (*Acipenser naccarii*) is an entity to be enhanced.

Provincia Ravenna gestionează un complex de plaje, dune, râuri și zone umede cu apă dulce și sărată de o importanță deosebită în teritoriile sale de coastă și câmpie, incluse în rețeaua Natura 2000. Varietatea habitatelor și a biodiversității asociate cu acestea sunt extraordinare și reprezintă un aspect distinctiv al impactului uman asupra Văii Po, în parte datorită prezenței elementelor din Europa de Est care ajung aici la limita lor de acoperire către vest. Acesta este cazul cormoranului pitic (*Phalacrocorax pygmeus*), o specie prioritară în conformitate cu Directiva 09/147/EC, care are cea mai mare și importantă colonie italiană a sa în Punte

Alberete și va fi obiectul unui Plan de acțiune transnațional, coordonat de Provincie. Habitatele costiere sunt, de asemenea, o importanță deosebită și un alt Planul de acțiune transnațională va fi elaborat pentru ele, asociind specii din Europa de Est, cum ar fi *Venetum Trachomitum* și elementele pe cale de dispariție, cum ar fi Prundărașul de sărătură (*Charadrius Alexandrinus*), și a habitatelor de apă dulce ce se întind de-a lungul cursurilor râurilor de Lamone și Reno, odată cunoscute sub numele de Po di Primaro, în care prezența istorică a Sturionilor Adriatici (*Acipenser naccarii*) este o entitate ce trebuie să fie consolidată.

VENETO REGION

Commissions' Coordination Project Unit - Venezia (IT)

The Environmental Planning Service of the Commissions' Coordination Project Unit of the Veneto Region plays an important role in demonstrating the adequacy of plans, projects and interventions, identifying solutions that ensure compatibility with the protection of biodiversity, taking into account their environmental consequences. As for Natura 2000 sites in Italy, the regions are the authorities responsible for their designation and management. Currently, there are 130 sites in the Natura 2000 network in the Veneto (67 Special Protection Areas and 104 Sites of Community Importance), representing 22.5% of the total territory.

In the BE-NATUR project the Veneto Region will coordinate the working group to draft an action plan for transnational coastal habitats and will participate in the working group on the protection of the Pygmy Cormorant. The pilot actions will be implemented in the following sites "Penisola del Cavallino: biotopi litoranei", "Laguna del Mort, Pinete di Eraclea", "Lido di Venezia: biotopi litoranei", involving the municipalities of Venice Cavallino-Treporti, Jesolo and Caorle Eraclea. The selected sites are all next to the Lagoon of Venice, which represents a transition environment unique in the world and is one of the most exceptional Mediterranean wetlands.

Serviciul Planificare de mediu al Comisiei de Coordonare ale Proiectelor din Regiunea Veneto joacă un rol important în demonstrarea corectitudinii planurilor, proiectelor și intervențiilor, identificării de soluții care să asigure compatibilitatea cu protecția biodiversității, luând în considerare consecințele lor asupra mediului. În ceea ce privește siturile Natura 2000 în Italia, regiunile sunt autoritățile responsabile pentru desemnarea și gestionarea acestora. În prezent, există 130 situri din rețeaua Natura 2000 în Veneto (67 arii de protecție specială și 104 situri de importanță comunitară), reprezentând 22,5% din teritoriul total.

În cadrul proiectului BE-NATUR Regiunea Veneto va coordona grupul de lucru pentru a elabora un plan de acțiune pentru habitatele costiere transnaționale și va participa la grupul de lucru privind protecția Cormoranului pitic. Acțiunile pilot vor fi puse în aplicare în următoarele situri: "Penisola del Cavallino: biotopi litoranei", "Laguna del Mort, Pinete di Eraclea", "Lido di Venezia: biotopi litoranei", implicând municipalitățile de la Veneția Cavallino-Treporti, Jesolo și Caorle Eraclea. Siturile selectate sunt toate situate lângă Laguna Veneției, care reprezintă un mediu de tranziție unic în lume și este una dintre cele mai excepționale zone umede mediteraneene.

Torre Guaceto Marine Protected Area (MPA) is located in southeastern Italy (southern Adriatic Sea) and covers about 2,220 hectares. The MPA coastline stretches over about 8 km from the Apani area to the littoral of Punta Penna Grossa, extending to a depth of 50 m from the shoreline.

The reserve is run by a consortium including the Municipal districts of Carovigno and Brindisi and the non-profit association World Wildlife Fund (Wwf-Italy).

Besides being an MPA, Torre Guaceto is also a State Natural Reserve with a surface area of about 1,200 ha. The reserve includes the "Torre Guaceto" wetland, whose international importance has been established by the

Ramsar Convention.

Within the framework of EU project "Natura 2000," and in compliance with Habitats Directive 92/43/EEC, the Apulian Regional Administration proposed Torre Guaceto as a site of Community Interest by the name of "Torre Guaceto Macchia San Giovanni (IT9140005)." Furthermore, the Apulian Regional Administration has defined the Torre Guaceto wetland as a Special Protection Area (SPA) (IT9140008), pursuant to Birds Directive 79/409/EEC. The Marine Protected Area is included in the SPAMI List, consistently with the Barcelona Convention, as a biodiversity hotspot in the Mediterranean Area.

Zona marină protejată Torre Guaceto (MPA), este situată în sud-estul Italiei (Marea Adriatică de Sud) și acoperă aproximativ 2.220 de hectare. Zona se întinde pe aproximativ 8 km de coastă, de la zona Apani la litoralul Punta Penna Grossa, intrând 50 de metri în mare de la linia țărmului.

Rezervația este condusă de un consorțiu ce include districtele Municipale de Carovigno și Brindisi și asociația non-profit World Wildlife Fund (WWF-Italia). Pe lângă a fi o zonă maritimă protejată, Torre Guaceto este, de asemenea, o rezervație naturală de stat, cu o suprafață de aproximativ 1.200 ha. Rezervația include zona umedă "Torre Guaceto", a

cărei importanță internațională a fost stabilită de către Convenția de la Ramsar. În cadrul proiectului UE "Natura 2000", și în conformitate cu Directiva Habitats 92/43/CEE, Administrația Regională din Puglia a propus Torre Guaceto ca sit de interes comunitar, cu denumirea de "Torre San Giovanni Macchia Guaceto (IT9140005)". În plus, Administrația regională Puglia a definit Torre Guaceto arie cu protecție specială (APS) (IT9140008), în conformitate cu Directiva 79/409/CE. Zona marină protejată este inclusă în Lista APSIM, în afinitate cu Convenția de la Barcelona, ca un centru important al biodiversității în zona mediteraneană.

The Danube Delta National Institute for Research and Development (DDNI) carries out basic and applied research focused on underpinning management of the Danube Delta Biosphere Reserve and other wetlands of national and international importance with scientific know-how on biodiversity conservation and sustainable development. DDNI has conducted several studies in view of the national implementation of NATURA 2000 European network of protected areas. Most DDNI - DDBRA (Associate Partner of BE-NATUR) activities are performed in the Danube

Delta Biosphere Reserve (DDBR), which overlaps 4 Natura 2000 sites (SCIs and SPAs).

In the framework of project BE-NATUR, DDNI will mainly contribute towards the development of the Transnational Action Plan - Species for the Pygmy Cormorant (*Phalacrocorax pygmeus*) and for Coastal Habitat 1410 Mediterranean salt meadows *Juncetalia maritima* (Coastal & Sand Dunes). A National Action Plan will also be developed for the Moldavian Meadow Viper (*Vipera ursinii ssp. moldavica*).

Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare al Deltei Dunării (INCDDD) efectuează cercetări fundamentale și aplicative ce stau la baza managementului Rezervației Biosferei Delta Dunării și a altor zone umede de importanță națională și internațională, cu know-how științific privind conservarea biodiversității și dezvoltării durabile. INCDDD a efectuat mai multe studii în vederea punerii în aplicare a rețelei naționale NATURA 2000 de arii protejate europene. Majoritatea activităților INCDDD - PABN (Partener Asociat al BE-NATUR) sunt realizate în Rezervația

Biosferei Delta Dunării (RBDD), care se suprapune cu 4 situri Natura 2000 (SIC și APS).

În cadrul proiectului BE-NATUR, INCDDD va contribui în principal la dezvoltarea planului de acțiune transnațională pentru specia de cormoran pitic (*Phalacrocorax pygmeus*) și pentru Habitatul de coastă cu apă sărată mediteranean 1410 *Juncetalia maritima* (de coastă și dune de nisip). Un Plan Național de Acțiune va fi, de asemenea, dezvoltat pentru vipera din Lunca Moldovei (*Vipera ursinii ssp. moldavica*).

Lake Balaton is the largest freshwater lake in Central Europe. It is one of the most significant natural treasures of Hungary, a unique ecological asset of the region. The lake and its environment host miscellaneous flora and fauna. The Balaton Uplands National Park (57 thousand acres) was established in 1997 when the need to protect this natural environment was acknowledged. Lake Balaton is part of the European ecological network "Natura 2000". Protection status was awarded considering the large stock of listed fish species living in the lake, and valuable species to be protected, such as the European pond terrapin, the otter and the white-tailed eagle.

Lake Balaton Development Coordination Agency was established in 2000, and its main duties include planning, project development, fund allocation, consulting services and joint activities with stakeholders in the region. The overall goal of regional development to improve quality of life while restoring natural values and increasing competitive features of the Lake Balaton Region without impairing the principle of sustainable development. In the framework of project BE-NATUR, the LBDCA contributes to the elaboration and implementation of Joint Transnational Strategy and Action plans on raised bogs and mires and fens, and on the Pigmy Cormorant.

Lacul Balaton este cel mai mare lac de apă dulce din Europa Centrală. Acesta este una dintre cele mai importante comori naturale ale Ungariei, un atu unic ecologic al regiunii. Lacul și împrejurimile sale găzduiesc o floră și faună diversă. Balaton Uplands National Park (57 de mii de acri), a fost înființat în 1997, când necesitatea de a proteja acest mediu natural a fost recunoscută. Lacul Balaton este parte a rețelei ecologice europene "Natura 2000". Statutul de protecție a fost acordat luând în considerare numărul mare de specii de pești ce trăiesc în lac, speciile valoroase ce trebuie protejate, cum ar fi broasca țestoasă europeană de apă dulce, vidra și vulturul codalb.

Agenția de Dezvoltare și Coordonare a Lacului Balaton a fost înființată în anul 2000, și atribuțiile sale principale includ planificarea, dezvoltarea de proiecte, alocarea de fonduri, servicii de consultanță și activități comune cu părțile interesate din regiune. Scopul general este cel al dezvoltării regionale pentru a îmbunătăți calitatea vieții în același timp cu restaurarea valorilor naturale și creșterea caracteristicilor competitive ale regiunii Lacului Balaton, fără a afecta principiul dezvoltării durabile. În cadrul proiectului BE-NATUR, ADCLB contribuie la elaborarea și punerea în aplicare a strategiei comune și transnaționale, a planurilor de acțiune privind turbăriile, mlaștinile și Cormoranul pitic.

In Austria AREC Raumberg-Gumpenstein works together with VIETU on the habitats (7230) Alkaline fens and (7210) Calcareous fens with *Cladium mariscus* and species of the Caricion davallianae as well as on the species *Liparis loeselii*. *Liparis l.* is in Austria a rare and highly endangered orchid species. The small-growing, light-demanding species flowers mainly in June. *Liparis* is a typical grassland orchid and occurs only on low-productive wet sites. It is a character species of Caricion davallianae alliance. Its most characteristic habitats are calcareous fens without grassland

management and unfertilized fen meadows with one cut every year in September or October. The soils, where *Liparis* can be found, are mainly nutrient-poor, base-rich, calcareous fen soils (Histosol) with a high ground water table. Usually, the calcium saturation in the peat is very high. *Liparis l.* does not tolerate an early and frequent mowing, grazing or trampling. Major causes of endangerment of the sites as well as cessation of grassland management in secondary habitats.

În Austria, AREC Raumberg-Gumpenstein lucrează împreună cu VIETU asupra habitatelor mlaștinilor alcaline (7230) și mlaștinilor calcaroase (7210) cu *Cladium mariscus* și specii de davallianae Caricion, precum și *Liparis loeselii*. *Liparis l.* este în Austria o specie foarte rară de orhidee pe cale de dispariție. Specia crește puțin în înălțime, îi trebuie zone însorite și înflorește cu preponderență în luna iunie. *Liparis* este o orhidee tipică de pajiști și crește doar pe soluri umede, slab productiv. Este o specie înrudită ca și caracter cu Caricion davallianae. Habitatele sale caracteristice sunt

mlaștinile calcaroase, fără gestionare de pășuni și pajiștile de baltă nefertilizate, cu un singur cosit odată pe an, în septembrie sau octombrie. Solurile în care *Liparis* pot fi găsite în principal sunt sărace în nutrienți, bogate în calcar (Histosol), cu o masă mare de apă la sol. De obicei, saturația de calciu în turbă este foarte mare. *Liparis l.* nu tolerează cositul frecvent sau timpuriu, pășunatul sau călcatul în picioare. Cauzele majore ale dispariției sunt drenarea și eutrofizarea siturilor, precum și renunțarea la gestionarea pășunilor în habitatele secundare.

The Centre of Public Finance and Infrastructure Policy focuses on protected area management, socio-economic impacts and ecosystem services valuation. VIETU coordinates work package 3, i.e. a gap analysis, joint action plans and guidelines. E.C.O Institute of Ecology supports VIETU, providing consultancy, research and planning for protected areas. Action plans will be developed for the Calcareous fens with *Cladium mariscus* and Alkaline fens of the *Caricion davallianae* habitats. Alkaline fens can be found from the lowlands up to the alpine region.

Unlike raised bogs, the water is affected by alkaline geological substrates such as limestone, dolomite or substrate-based gravel. These habitats can survive without trees or shrubs due to the high groundwater levels or alpine altitude. Traditionally trees and shrubs were also damaged by land use, but as this has stopped due to economic inefficiency, these habitats have become more common, resulting in the development of wet woodland - so the plans are aimed at maintaining these habitats in a favourable condition.

Centrul Finanțelor Publice și a Politicii de infrastructură se concentrează pe managementul ariilor protejate, impactul socio-economic și evaluarea serviciilor ecosistemice. VIETU coordonează pachetul de lucru cu nr. 3, adică o analiză a disparităților, planuri de acțiune comune și linii directoare. ECO Institutul de Ecologie sprijină VIETU, oferind consultanță, cercetare și planificare pentru zonele protejate. Planurile de acțiune vor fi elaborate pentru Mlaștini calcaroase cu *Cladium mariscus* și mlaștinile alcaline ale habitatelor *Caricion Davallianae*. Mlaștinile alcaline pot fi găsite de la șes până în regiunea alpină.

Spre deosebire de turbării, apa este afectată de substraturi geologice alcaline, cum ar fi calcar, dolomită sau substrat pe bază de pietriș. Aceste habitate pot supraviețui fără arbori sau arbuști din cauza nivelului apelor subterane ridicate sau altitudinii alpine. Copacii și arbuștii tradiționali au fost, de asemenea, afectați de exploatarea terenurilor, dar aceasta s-a oprit din cauza ineficienței economice, aceste habitate devenind mai comune, rezultând dezvoltarea de păduri umede - planurile au ca obiectiv menținerea acestor habitate într-o stare favorabilă.

The extensive coastal wetlands of the Amvrakikos National Park present a mosaic of habitats (ecological niches), each hosting unique diverse flora and fauna.

Pygmy Cormorant is one of the 6 priority bird species (09/147/EC) found on Amvrakikos wetlands. Recent data indicate a gradual increase in the number of Pygmy Cormorants on wetlands bordering the Amvrakikos Gulf following a dramatic decline in the presence of the species.

Some of these birds overwinter there. The most suitable habitat is Louros river flood plain, combined with the adjacent Swamp of Rodia River, the remnant patches of the riparian forest and the lagoons of Rodia and Tsopeli.

The greatest threats to Pygmy Cormorants in Greece are the destruction of the riparian woods where the birds nest and roost, and the abstraction and degradation of natural water flow, which destroys freshwater wetlands.

A remarkable decline in riparian woods and shallow freshwater marshes has been observed in Amvrakikos during the last thirty years. Since the Amvrakikos is one of the southernmost areas where Pygmy Cormorants regularly overwinter in the Balkans, it is important to monitor their status in that region.

Protection and restoration of freshwater wetland habitats and riparian woods are imperative for both the species and the site.

Zonele umede extinse de coastă din Parcul Național Amvrakikos prezintă un mozaic de habitate (nișe ecologice), fiecare găzduind o floră și faună unică și diversificată.

Cormoranul pitic este una dintre cele 6 specii de păsări prioritare (09/147/EC) găsită în zonele umede Amvrakikos. Date recente indică o creștere graduală a numărului de cormorani pitici în zonele umede riverane Golfului Amvrakikos după un declin dramatic în prezența speciei. Unele dintre aceste păsări ierneză acolo. Habitatul cel mai potrivit este zona inundabilă a râului Louros, combinată cu mlaștina adiacentă a râului Rodia, de pâlcurile de pădure riverane ramase și de lagunele Rodia și Tsopeli.

Cele mai mari amenințări la adresa cormoranilor pitici din Grecia sunt distrugerea pădurii riverane în care cuibăresc păsările și captarea și degradarea debitului de apă naturală, care distruge zonele umede de apă dulce.

În ultimii treizeci de ani a fost observat un declin remarcabil în pădurile riverane și mlaștinile puțin adânci de apă dulce din Amvrakikos. Deoarece Amvrakikos este una dintre zonele sudice unde cormoranii pitici ierneză cu regularitate în Balcani, este important să se monitorizeze starea lor în această regiune.

Protecția și refacerea habitatelor umede de apă dulce și păduri riverane sunt imperative atât pentru specii cât și pentru sit.

Municipality of Čačak

Cacak (RS)

The City of Cacak situated in central Serbia, in the Moravicki district, covers an area of 636 km². The Ovcar-Kablar gorge is situated 8 km west of Cacak, and has been protected as an exceptional natural site classified as category 1 by the RS Government Regulation. The gorge touches its maximum depth at 710 m. The key feature of this site lies in the remarkable massifs of Ovcar and Kablar through which the river Zapadna Morava cut its way creating unique meanders, a geomorphological phenomenon known as "stuck meanders."

Other characteristics include the diversity of flora and fauna, and the presence of geothermal springs. Eleven medieval monasteries can be found concealed by rocky formations in the shade of woods, on river banks and on small plateaus. Taking this landscape into account, in the framework of project BE-NATUR the Municipality of Cacak is cooperating in defining Joint Transnational Action Plans for freshwater habitats and forests, and to protect the Pigmy Cormorant.

Oraşul Čačak, situat în centrul Serbiei, acoperă o suprafață de 636 km². Cheile Ovcar-Kablar sunt situate la 8 km vest de Čačak, și au fost protejate ca un sit natural de excepție, clasificat în categoria 1 din Regulamentul Guvernului RS. Cheile ating adâncimea maximă la 710 m. Caracteristica esențială a acestui sit se află în masivele remarcabile ale Ovcar și Kablar printre care râul Morava Zapadna a tăiat meandre unice, un fenomen cunoscut sub numele geomorfologic de "meandre blocate".

Alte caracteristici includ diversitatea florei și faunei, precum și prezența izvoarelor geotermale. Unsprezece mănăstiri medievale pot fi găsite ascunse de formațiuni stâncoase în umbra pădurii, pe malurile râurilor și pe platourile mici. Luând în considerare acest peisaj, în cadrul proiectului BE-Natur Municipiului Čačak cooperează în definirea planurilor comune de acțiune transnaționale pentru habitatele de apă dulce și păduri, precum și pentru a proteja Cormoranul pitic.

Partners

Nimfea – Environment and Nature Conservation Association (LP) (HU)
www.nimfea.hu

Strandja
Nature Park Directorate (BG)
www.strandja.bg

Timis County Council (RO)
www.cjtimis.ro

Province of Ravenna (IT)
www.provincia.ra.it/Argomenti/Europa-e-relazioni-internazionali/Cooperazione-Territoriale-Europea/Programma-SEE-Sud-Est-Europa/BE-NATUR

Veneto Region Commissions' Coordination Project Unit (IT)
www.regione.veneto.it/Ambiente+e+Territorio/Territorio/Reti+Ecologiche+e+Biodiversità/

Consorzio di Gestione di

Consortium of Management of Torre Guaceto - Brindisi (IT)
www.riservaditorreguaceto.it

DDNI Danube Delta National Institute for Research and Development (RO)
www.ddni.ro

LBDCA Lake Balaton Development Coordination Agency (HU)
www.balatonregion.hu

AREC - Agricultural Research and Education Centre Raumberg-Gumpenstein (AT)
www.raumberg-gumpenstein.at

VIETU Vienna University of Technology, Department of Public Finance and Infrastructure Policy (AT)
www.tuwien.ac.at

ETANAM - Development Agency for South Epirus - Amvrakikos (GR)
www.etanam.gr

Municipality of Čačak (RS)
www.cacak.org.rs

Associated Partners

University of Klagenfurt – Department of Economics (AT)
www.mpa.uni-klu.ac.at

DDBRA
Danube Delta Biosphere Reserve Authority (RO)
www.ddbra.ro

Protect biodiversity

Enjoy the nature

Long lasting preservation